

Kedi Firindena Kɔrenti Kaane Ma Pɔli Alaa Falan Kedi Firindena Kɔrenti Kaane Ma

Kedi firindeni ito xɔdɛxɛn nan yitama Pɔli nun Kɔrenti denkeleya muxune tagi. Muxuna ndee yi e ye, ne bata yi sike Pɔli a xerayaan ma e yi a bɔte raba. Na feen yi Pɔli xɔlɔ han! Koni hali na, a mɔn yi a xanuntenyaan yitama Kɔrenti kaane ra e nun a mɔn yi wama e lanna xɔn ma kii naxan yi. Nanara, a to e xili fajine me, a feene bata lan fɔlɔ, a yi sewa (sora 7.5-15).

Kedin fɔlɔna, a tan yetɛɛn mantɔrɔ jaxine nan yebama, a naxanye sɔtɔ Efesi yamanani (1.1-11), a fe xɔdɛxe gbɛteye fan yeba naxanye dangu e nun Kɔrenti kaane tagi. A mɔn yi xerayaan wanla tɔnɔna fe fala, Marigi Yesu naxan xexi. Nayi, a yi a yeba nanfera a yete findi muxu a fe maxɔdɛxɛn na a kedi danguxin kui e nun a sewaxi kii naxan yi na fe ra bayo a bata a to fa fala na tɔnɔn bata lu e ma (sora 1.12 han sora 7.16).

A yi yiimalanna fe fala lan Yudaya yamanan denkeleya muxune fe ma (sora 8 han 9). A yi a fala Kɔrenti kaane xa a e xa kiin ti fonisireyani.

Kedin najanna fala ti kiin masaraxi ndedi (sora 10 han 13). Pɔli falan tima muxune ma naxanye a falama a Yesu a xera mi a tan na. Kedin najanxi xanuntenya falane nan ma (sora 13.11-13).

Kitabun yireni ito kui, Pɔli nema a xerayaan xun mafalama, a mɔn Xibaru Fajin yetɛɛn xun mafalama. Xa a kataxi alogo a xerayaan senben

xa kolon, a yi na ligama nɛn alogo muxune xa tin Yesu a fe Xibaru Fajin na, Alaa Muxu Sugandixin yi kolon Marigin na.

Duban nun xɔntɔnne

¹ N tan Pɔli naxan findixi Yesu Alaa Muxu Sugandixina xeraan na Ala sagoni, n tan nan kɛdini ito sebɛma ε ma, nxu nun en ngaxakedenna Timɔte, siga dɛnkɛɛya yamaan ma Kɔrenti taani e nun muxu sariɲanxine birin Akaya yamanani.

² En Fafe Ala nun en Marigin Yesu Alaa Muxu Sugandixin xa hinanna nun bɔɲε xunbenla fi ε ma.

Pɔli yi barikan bira Ala xa

³ En barikan bira en Marigi Yesu a Alaa Muxu Sugandixin Fafe Ala xa, en Fafe kininkininna kannna, Ala naxan muxune ralimaniyama.

⁴ A en nalimaniyama en ma tɔrɔne birin yi nɛn alogo en xa nɔ tɔrɔ muxune ralimaniyε na limaniyaan xɔn Ala naxan fixi en ma.

⁵ En nun Alaa Muxu Sugandixin tɔrɔma en bode xɔn kii naxan yi, en ma limaniyaan gboma ayi Alaa Muxu Sugandixin barakani na kii nin.

⁶ Xa nxu tɔrɔ, na findixi ε ralimaniya fɛrɛn nun ε rakisi fɛrɛn nan na. Xa nxu limaniyaan sɔtɔ, ε fan limaniyaan sɔtɔma nɛn, alogo ε xa sɛnben sɔtɔ tɔrɔne bun, en na tɔrɔ en bode xɔn ma waxatin naxan yi.

⁷ Nxu mɔn laxi ε ra ki fajɪ, bayo nxu a kolon fa fala en tɔ tɔrɔma en bode xɔn, en limaniyaan sɔtɔma nɛn en bode xɔn.

⁸ Nba, ngaxakedenne, nxu tɔrɔn naxanye sɔtɔ Asi yamanani, nxu waxi ε rakolon feni ne ra. Goronna naxan sa nxu xun ma, na yi binya han!

Nxu mi yi a nõε! Nxu yigitεγε nen, a nxu mi yi kisima sayaan ma.

⁹ Nxu yi nxu mirixi nun fa fala sayaan bata ragidi nxu ma. Koni na ligaxi nen alogo nxu nama la nxu yetε ra fõ Ala naxan faxa muxune rakelima sayani.

¹⁰ A bata nxu xunba sayaan gbalon ma, a mõn fama nxu xunbadeni nen. Nxu bata nxu yigi ti Ala ra yati fa fala a mõn luma nxu xunbε,

¹¹ ε nεma nxu malima Ala maxandideni. Nayi, Ala hinanma nen nxu ra masõtõ muxu wuyaxi a Ala maxandin xõn, nanara muxu wuyaxi fan mõn nõε nen barikan birε Ala xa nõõ fe yi.

Põli yi a waxõn feene maxεε

¹² Nõõ binyen ni ito ra: Nxu xaxinla sereyaan bama, nxu bata sigan ti dunuõa yi Alaa sariõanna nun tinxinni, a gbengbenna ε mabinni. Muxune fe kolonna mi yi a ra, koni Alaa hinanni.

¹³ Nxu mi sese seβεma ε ma ε mi naxan xaraõõε, ε yi a kolon. A xõnla n na ε xa a kolon a fajin na,

¹⁴ alo ε to a kolonxi ndedi fa fala nxu findixi ε binyen nan na en Marigi Yesu fa waxatini alo ε fan findixi nxu gbeen na kii naxan yi.

¹⁵ N to laxi ito ra, n yi a miri, fa fala n xa siga ε tan nan fema singen alogo ε xa a tõnõn sõtõ sanõa ma firin.

¹⁶ Amasõtõ n bata yi a miri, n xa dangu ε xõntõõε n nεma sigε Masedoniya yi waxatin naxan yi. Na xanbi ra, n xεtεmatõõn mõn yi dangu ε konni keli Masedoniya yi, ε yi n mali siga feen na Yudaya yi.

¹⁷ N feni ito ragidi waxatin naxan yi, n na ligaxi fuun nin ba? Hanma, n ma feene ligε alo

adamadiin bonne ba? N yi “ɔn” e nun “ɛn-ɛn” falan sanja yi kedenni?

¹⁸ Koni Ala to tinxin, nxu falan naxan tixi ε xa, na mi findixi wulen nun jɔndin na sanja ma kedenni.

¹⁹ Amasɔtɔ Yesu Alaa Muxu Sugandixina, Alaa Dii Xεmena, Silasi nun Timɔte nun n tan yetεen naxan ma fe kawandi ba ε tagi, na falan mi findixi fala firinna ra, alo “ɔn” e nun “ɛn-ɛn.” Fala gbete mi a tan yi, fɔ “ɔn!”

²⁰ Amasɔtɔ Ala bata en tuli sa feen naxan birin na, ne kamalixi Yesu a falani ito xɔn fa fala “ɔn.” Nanara, nxu fan a falama Yesu barakani fa fala, “amina,” Ala binya feni.

²¹ Amasɔtɔ Ala yetεen nan nxu tan nun ε tan senbe soxi a Muxu Sugandixini. A bata en masusan turen na en sugandi feen na,

²² a yi a taxamasenna sa en ma, a a Nii Sarijanxin naso en bɔjɛni a lu alo se singen naxan soxi en yii taxamasenna ra alogo en xa la fe famatɔne ra.

²³ Ala nan n seren na, n bata n kɔlɔ n niini: Xa n mi xetεxi Kɔrenti yi na ligaxi nɛn alogo n nama ε raxɔlɔ.

²⁴ Fa fala nxu nɔɔn sɔtɔxi ε denkelɛyaan xun na, na mi a ra. Koni en walima nɛn en bode xɔn ma ε sɛwana fe ra amasɔtɔ ε senbe soxi denkelɛyani.

2

¹ Nanara, n bata a ragidi fa fala n nama xete ε konni xɔlɔni.

² Amasɔtɔ xa n na a liga ε xɔlɔ, nde n tan nasɛwama ba ε tan na, n naxanye raxɔlɔxi?

³ Nanara, n kɛdin sɛbɛxi ε ma* fa fala n mi yi sigama ε konni, alogo n nama na muxune raxɔɔ naxanye finde n sɛwa xunna ra. N yi laxi a ra, a n ma sɛwan finde en birin ma sɛwan na.

⁴ N kɛdin sɛbɛxi ε ma tɔɔ gbeen nun bɔɔnɛ rafɔɔn nun yɛɛgen nin. N mi yi waxi ε raxɔɔ feni, koni n yi ε rakolonma nɛn, a n na ε xanuxi han!

Fe naxi rabaan mafelu fena

⁵ Xa ε tan nde findi yamaan naxɔɔ fɛrɛn na, a mi n tan xan naxɔɔxi, koni fɔ ε tan yamaan birin, anu nɔndin naxan na, a nde nan tun naxɔɔxi.

⁶ E wuyaxi to bata a haken saran a ra, na bata a li.

⁷ Nba, iki, fɔ ε xa na kanna mafelu nɛn, ε yi a ralimaniya, alogo a bɔɔnɛn nama fɔɔ gbeen ti han a yigitɛɛ.

⁸ Nayi, n bata ε mafan, ε mɔn xa ε xanuntenyaan yita a ra.

⁹ Bayo n na a sɛbɛxi ε ma nɛn alogo n xa ε sɔnna kolon, xa ε xuruxi feen birin yi.

¹⁰ E na muxun naxan mafelu, n fan na mafeluma nɛn. N tan na naxan mafelu, xa n bata na mafelu, n na ligama ε tan nan ma fe ra Alaa Muxu Sugandixin yɛɛ xɔri,

¹¹ alogo Setana nama en mayenden, bayo en na a waxɔn feene kolon.

¹² Nba, n siga Tirowasi taani Alaa Muxu Sugandixina fe Xibaru Fajin nalideni waxatin naxan yi, n yi a to fa fala Marigin bata dɛɛn nabi n xa mɛnni.

* **2:3:** A **kɛdin** naxan ma fe falama be, yanyina nde na mi ramaraxi muxune yii to.

¹³ Koni n xaxili mi yi saxi, amasõtõ n mi ngax-akedenna Tito lixi na. Nanara, n yi n þungu men kaane ma, n siga Masedoniya yi.

Yesu nan tima en yεε ra

¹⁴ Koni Ala tantun, amasõtõ a Muxu Sugandixina en nasoma a fangan bun ma nεn, a ti en yεε ra siga yiren birin yi, a kolonna yi xuya ayi en xõn ma alo se xiri fajin naxan xuyama ayi.

¹⁵ Amasõtõ en luxi nεn alo wusulanna xirina Alaa Muxu Sugandixin naxan ganma, a rali Ala ma yamaan birin tagi, kisi muxune nun kisitarene.

¹⁶ A findixi sayaan xirin nan na muxuna ndee xa naxanye xalima sayani. A findi nii rakisin xirin na ndee gbεtεye xa naxanye xalima nii rakisini. Nde nõε wanli ito kε?

¹⁷ Anu, nxu tan mi luxi alo muxun naxanye Alaa falan findima yulaya seen na. Koni nxu tan falan tima Alaa Muxu Sugandixin barakan nin fata Ala ra nxu bõþε fixεn na Ala yetagi.

3

Layiri nεnεn walikene

¹ Nxu mõn bata nxu yetε matõxõ fõlõ ba? Hanma nxu makoon mõn nxu dεntεgε kεdine ma ba naxanye nxu tõnõn falama ε xa hanma ε naxanye seβema bonne ma nxõ fe yi alo muxuna ndee kii naxan yi?

² Ε tan yetεεn findixi nxu dεntεgε kεdin nan na, naxan seβexi nxu bõþεne yi, muxune birin nõε naxan kolonþε, e a xaran.

³ E bata findi kedin na Alaa Muxu Sugandixin naxan sebexi nxo wanla xon, naxan mi sebexi duba igen na hanma gema walaxan fari,* koni habadan Alaa Nii Sarihanxin nan na sebexi fati walaxane ma e bɔɓene yi.

⁴ Na yigin nan en yi Ala yetagi a Muxu Sugandixin barakani.

⁵ Anu, na mi na ra fa fala senbena nxu ra nxu na wanla ke, koni nxu senben kelixi Ala nan yii.

⁶ A tan nan senben fixi nxu ma, a nxu xa layiri nenan wanla ke, naxan mi fataxi sariya sebexin na fo Alaa Nii Sarihanxina. Amasoto sariya sebexin sayaan nan nafama, koni Alaa Nii Sarihanxin nii rakisin nan fima.

⁷ Nba, sariyan naxan sayaan nafaxi, naxan yi kerendenxi gema walaxan ma, xa na fahi binyeni han Musa yetagin yi mayilen a noroni, Isirayila kaane mi no e yeen tiye a ra hali a yetagin noron to yi sigama janje, xa na fa na binyen sifani,

⁸ Alaa Nii Sarihanxin wanla binyen mi gboma ayi dangu na ra ba?

⁹ Wanla naxan muxune yalagima, xa na findi binyen na, wanla naxan muxune ratinxinma Ala yee ra yi, na binyen gboma ayi nen han dangu na ra.

¹⁰ Naxan yi findixi binyen na nun, na mi fa a ra iki binye fisamantenni ito a fe ra.

¹¹ Awa, noron naxan yi janma, xa na fahi binyena nde yi, nayi naxan luma habadan, na tan

* **3:3:** Nabi Musaa sariyan nan yi sebema **walaxan fari**. A mato Xoroaya 24.12 kui. Nabi Yereji fan a fala nen fa fala sariya nenan na fa, na fa sebema muxune bɔɓeni benun a xa sebe walaxan ma. A mato Yereji 31.33 nun Esekiyeli 11.19 nun 36.26-27 kui.

ma binyen danma minen?

¹² Nanara, na yigin to en yii, en xaxili ragidixi han!

¹³ En tan mi ligaxi alo Musa, naxan yi dugin soma a yetagin xun na alogo Isirayila kaane nama a mayilenna to, naxan yi sigama j̄an̄j̄e.

¹⁴ Koni e b̄j̄en bata yi x̄d̄x̄d̄ ayi. Bayo han to, e n̄ema Layiri Fonna Kitabun xaran̄j̄e, a luxi alo na dugin m̄n na yi, e mi a ȳe to. A munma ba singen, bayo a mi b̄e f̄o Alaa Muxu Sugandixini.

¹⁵ Hali to, e n̄ema Musaa Kitabu yirene xaran̄j̄e, dugin soxi e b̄j̄en xun na.

¹⁶ Koni muxun na a ȳe rafindi Marigin ma, dugin bama nen na yi.†

¹⁷ Bayo Marigin nan Nii Sarijanxin na. Marigina Nii Sarijanxin denaxan yi, x̄r̄ɔyaan nan m̄enni.

¹⁸ En tan birin, Alaa binyen nan mayilenma en yetagine ma, anu en mi dugin soma en yetagin xun na. En luma maxete a tan maligan nan na, en ma binyen yi siga gboe ayi, fata Marigin na, naxan findixi Alaa Nii Sarijanxin na.

4

¹ Nanara, wanli ito to en yi Alaa kininkininni, nxu mi tunnax̄l̄ma nxu ma.

² Nxu bata nxu m̄e yagi fe luxunxine birin na, nxu mi fefe ligama yanfani, nxu mi Alaa falan maxetema. Koni nxu j̄and̄in nan mayitama, alogo muxune birin xa nx̄l̄ lannayaan nak̄r̄ɔsi e xaxinle yi Ala yetagi.

† **3:16:** A mato X̄r̄ɔyaan 34.34 kui.

³ Nɔxu Yesu a fe Xibaru Faɔin naxan nalima, xa na mɔn luxunxi, a luxunxi muxune nan ma naxanye halagima.

⁴ Dunuɔani ito mangan Setana bata deɔkeɔyatarene xaxinle yidimi alogo e nama Alaa Muxu Sugandixina fe Xibaru Faɔin nɔrɔn to dege. Alaa Muxu Sugandixin nan Ala sawuran na.

⁵ Nɔxu mi nɔxu yeɔe a fe kawandi xan bama, fo nɔxu a falama Alaa Muxu Sugandixin Yesu nan Marigin na, e nun nɔxu bata findi e walikene nan na Yesu a fe ra.

⁶ Amasɔɔ Ala naxan a falaxi, a naxa, “Keɔenna xa mini dimini,”* na Ala nan a ligaxi keɔenna yi lu en boɔeni, alogo en xa Alaa binyen keɔenna kolon, naxan a Muxu Sugandixin yeɔagin ma.

⁷ Koni en na nafulu keɔden namaraxi bendɔ feɔene nan kui naxanye findixi en fati bendene ra, naxan a yitama a senbe fisamantenni ito findixi Ala gbeen nan na, a mi kelixi en tan ma.

⁸ Nɔxu yigbeɔenxi kiin birin yi, koni nɔxu mi yilunburunxi! Nɔxu xaminxi koni nɔxu mi yigitegeɔxi!

⁹ Nɔxu beɔenxɔnyaxi, koni nɔxu mi rabeɔinxi! Nɔxu rabiraxi koni nɔxu mi halagixi!

¹⁰ Nɔxu Yesu a sayaan tɔrɔn tongoma nɔxu fatini waxatin birin, alogo Yesu a dunuɔa yi gidin fan xa makeɔen nɔxu fatin xɔn.

¹¹ Hali nɔxu to nɔxu nii ra, nɔxu sayaan de waxatin birin Yesu a fe ra, alogo a dunuɔa yi gidin xa makeɔen nɔxu fati bendɔn xɔn.

¹² Na bunna neɔen fa fala sayaan walima nɔxu tan yi koni nii rakisin nan walima e tan yi.

* **4:6:** Dunuɔa Fɔlɔn 1.3

¹³ A sebexi Kitabun kui, a naxa, “N denkeleyaxi, nanara n yi falan ti.”† Nxu tan nan fan falan tima denkeleyani na xaxili kedenni amasɔtɔ nxu bata denkeleya.

¹⁴ Bayo nxu a kolon fa fala Ala naxan Marigi Yesu rakelixi sayani, na nan en fan nakelima sayani Yesu xɔn, a yi en birin malan en bode xɔn a yetagi.

¹⁵ Na birin ligama ε tan nan ma fe ra alogo Alaa hinanna xa siga warε, a yi muxu wuyaxi li, e barika biran yi gbo ayi, na yi findi Alaa binyen na.

En yigin saxi se totarene yi

¹⁶ Nanara, nxu mi tunnaxɔlɔma nxu ma. Hali nxu fati benden to danguma, koni niin naxan nxu yi, na findima nen a nenen na lɔxɔ yo lɔxɔ.

¹⁷ Bayo, en tɔrɔdin naxan yi waxatidini ito bun ma dunuɲa yi, na mi gbo xa a sa habadan barayi gbeen ma, en naxan sɔtɔma e xɔn.

¹⁸ Nxu bata nxu yigin sa se totarene fari. Bayo seen naxanye toma, ne mi buma, koni seen naxanye mi toma, ne luma nen habadan!

5

¹ Amasɔtɔ en na a kolon fa fala en niin fati benden nin naxan luxi alo en dɔxɔ bubuna dunuɲa yi. Xa na kala, habadan banxina en yii naxan findixi ariyanna fatin na Ala wali xɔnna, muxune mi naxan nafalaxi.

² Nba, iki en kutunma bubuni ito yi, en fati bendena, bayo en ma habadan dɔxɔden xɔnla en

† 4:13: Yaburin 116.10

suxuma ki fajni, alogo ariyanna fatin xa sa en ma alo dugina.

³ Bayo en na na dugin so en mi fa luma alo en nagenla na a ra.

⁴ Amasõtõ en nẽma bubuni ito kui, en kutunma, en tãrãxi. En mi waxi dugi fonna ba feni en ma, koni a xõnla en na, ariyanna fatin xa sa en ma alo dugina, alogo seen naxan faxama, nii rakisin xa findi na raƚanna ra.

⁵ Ala en daxi na feen nan ma. A bata a Nii Sariƚanxin fi en ma, a lu alo se singen naxan soxi en yii taxamasenna ra alogo en xa la fe famatõne ra.

⁶ Nanara, en xaxili ragidixi waxatin birin. En mõn a kolon fa fala fanni en na en konni fati bẽndenĩ ito yi, en nun Marigin dõxõden tagi kuya.

⁷ Amasõtõ en sigan tima denkeleyaan nan xõn ma, koni se toxin mi a ra.

⁸ Anu, en xaxili ragidixi. A rafanƚe en ma, en keli fati bẽndenĩ ito yi, en sa dõxõ Marigin konni.

⁹ Naxan xunna kenla ra en xa, en yi Ala kenẽn, xa en lu en fati bẽndenĩ hanma en faxa.

¹⁰ Amasõtõ a fẽre mi na fõ en birin xa ti kenẽnni Alaa Muxu Sugandixina kiti saden yetagi nẽn. Muxune birin e kewanle saranna sõtõma nẽn keden keden yẽen ma, a naxan nabaxi a dunuƚa yi gidini, a faƚina hanma a ƚaxina.

Ala nun muxune tagini tõnna

¹¹ Nxu to Marigin yẽeragaxun kolon, nanara, nxu kataxi, nxu xa muxune sõtõ. Ala nxu kolon ki fajni. N ma miriyani, e fan nxu kolon e xaxinli.

¹² Nxu mi kataxi nxu mõn xa nxu yete matõxõ e xa. Koni nxu fẽren nan fima e ma, e yi e kanba

nxɔ fe yi, alogo ε xa nɔ na muxune yabε naxanye e kanbama e tofanni benun e xa e kanba e bɔɲε yi feene yi.

¹³ Xa xaxilitaren nan nxu tan na, na Ala nan ma. Koni xa xaxilimaan nan nxu ra, na ε tan nan xa.

¹⁴ Amasɔtɔ Alaa Muxu Sugandixina xanun-tenyaan nan nxu karahanma, nxu tan to laxi a ra fa fala a muxu keden peen nan faxaxi birin xa, nayi, birin bata faxa a tan yi.

¹⁵ A bata faxa muxun birin xa. Nanara, muxun naxanye e nii ra, ne mi fa e nii ra e yetε xa sɔnɔn, koni fɔ naxan faxaxi, a keli sayani e tan xa.

¹⁶ Nba, iki en mi fa muxu yo yatεma adamadiyaan kiraan xɔn. Hali en to yi Alaa Muxu Sugandixin yatεma na kiini nun, en mi fa na ligama.

¹⁷ Nayi, xa muxu yo Alaa Muxu Sugandixini, na kanna bata findi dali nɛnɛn na. A kɛɲa fonne bata dangu, a nɛnɛne bata fa!

¹⁸ Na birin kelixi Ala nan ma, naxan en nun a tan tagini tɔnxi a Muxu Sugandixin xɔn, a yi wanla so en yii a en fan xa a tan nun bonne tagini tɔn.

¹⁹ Bayo, Ala a yetεen nun dunuɲa muxune tagini tɔnma a Muxu Sugandixin nan xɔn, a mi fa e sɔnna yatεma. A mɔn bata na tagi tɔn fεrɛn xibarun taxu nxu ra.

²⁰ Nayi, Alaa Muxu Sugandixina xεrane nan en na. Ala yetεen nan muxune rawεkilεma en ma falan xɔn. En naxa, “Nxu bata ε mafan Alaa Muxu Sugandixin xinli, ε a lu ε nun Ala tagin xa yitɔn.”

²¹ Naxan mi yulubi yo ligaxi, Ala en yulubin saxi na nan ma alogo Ala gbee tinxinna xa lu en yi Yesu barakani.

6

¹ En to walima en bode xõn, nxu bata ε mafan, ε Alaa hinanna naxan sətõxi, ε nama na tongo fe fuun na.

² Bayo a falaxi nεn, a naxa,
“N bata i yabi n ma marafanna waxatini,
n yi i mali marakisi lõxõni.”*

A mato, Ala rafan waxatin ni i ra, marakisi lõxõn ni i ra.

³ Nxu mi sese luyε naxan muxun birε tantanni, alogo fε yo nama to nxõ wanla ra.

⁴ Koni nxu kataxi kiin birin yi nxu xa findi Alaa walikε fajine ra: tunnafan gbeen nun tərõn nun fe xõdexene nun kõtõfinle yi.

⁵ Xa e nxu bõnbõ, nxu nεma kason na, xa e yamaan nadin nxu ma, xa nxu wali xõdexene nun xixõlitareyaan nun kameni.

⁶ Nxu kataxi sarijanna nun fe kolonna nun dijan nun jεnige fajin nun Alaa Nii Sarijanxin nun xanuntenya kendeni,

⁷ e nun jõndi falan nun Ala sεnbeni. Nxu tinx-inna rawali yεngε so seen nun nxu makantan seen na.

⁸ Nxu nεεn binyeni, hanma yagini, nxu nεεn xili kalani hanma xili fajina, nxu tinxin hali nxu to yatεxi yanfantenne ra.

⁹ Nxu suxi alo muxun naxanye mi kolonxi, anu nxu kolonxi ki fajni. Nxu yatεxi alo nxu faxa-matõõn nan yi a ra nun, anu ε mato nxu jεjε mi a ra iki ba? Nxu jaxankataxi, koni e munma nxu faxa.

* **6:2:** Esayi 49.8

¹⁰ Nɔxu yatεxi muxu sunuxine ra, anu nɔxu sεwaxi waxatin birin. Nɔxu suxi alo yigelitɔne koni nɔxu bata muxu wuyaxi findi se kanne ra. Sese mi nɔxu yii, koni nɔxu gbeen nan seen birin na.

¹¹ Kɔrenti kaane, nɔxu bata falan ti ε xa kenenni, nɔxu yi nɔxu kui feen birin fala ε xa.

¹² Nɔxu mi nɔxɔ xanuntenyaan luxunxi ε ma, koni ε tan bata ε gbeen luxun nɔxu ma.

¹³ N bata falan ti ε xa alo n ma diine. A daxa, ε fan xa ε kui feene yita nɔxu ra!

Denkɛlyatarene nun denkɛlya muxune nama malan

Kɔrenti Singen 10.14-22, Efesi 5.5-11, Piyeri Singen 2.9-12

¹⁴ Ε nun denkɛlyatarene nama xun xidi wudi kedenna tongo ε malan fe kedenna ma. Amasɔtɔ tinxinyaan nun tinxintareyaan lanjε e bode ma feen mundun yi? Kenenna nun dimin lanjε e bode ma ba?

¹⁵ Alaa Muxu Sugandixin nun Setana nɔε lanjε di? Denkɛlya muxun lanxi denkɛlyataren ma kiin mundun yi?

¹⁶ Layirin mundun xidixi Ala Batu Banxin nun suxurene tagi? Amasɔtɔ habadan Ala Batu Banxin nan en na, alo Ala a falaxi kii naxan yi, a naxa, “N luma nεn e ye. N yi n masiga ti e tagi, n findi e Ala ra. E yi findi n ma yamaan na.”

¹⁷ Nanara, Marigin naxa,

“Ε mini ne ye, ε ε masiga e ra. Ε nama din se sarijantare yo ra, nayi n tan ε rasuxuma nεn.”

18 Marigina Senben Birin Kanna ito nan falaxi, a naxa, “N findima nen ε fafe ra, ε findi n ma dii xemene nun n ma dii temene ra.”†

7

1 Bayo Ala to bata en tuli sa feni itoe birin na, ngaxakedenne, en ba feen birin ma naxan fati benden nun niin xosima, en yi lu en ma sarijanna rakamale Ala yeragaxuni.

Pɔli a sewana

2 Ε bɔɲeni tɔn nxu xa. Nxu mi tinxintareya ligaxi muxε ra, nxu mi e ratantan, nxu mi e yii se kansun.

3 N mi ito falaxi ε yalagi feen xan na, amasɔtɔ n bata yi a fala a singeni, n naxa, “Ε fe nxu bɔɲeni kii naxan yi, en birin na a ra siimayaan nun sayani.”

4 N laxi ε tan na kati! N na n kanbama ε tan nin. Ε fe n nalimaniyama han n defe. Hali nxu to tɔrɔn birin yi, n ma sewan dan mi na!

5 Amasɔtɔ, nxu Masedoniya li waxatin naxan yi, nxu mi matabu yo sɔtɔ. Nxu yi tɔrɔxi kiin birin yi. Matandi tiine yi nxu rabilinni, gaxun yi nxu yi.

6 Koni Ala naxan muxu magodoxine ralimaniyama, na yi nxu ralimaniya Tito a faan xɔn ma.

7 A fa feen gbansanna xa mi yi a ra, fɔ a limaniyaan naxan sɔtɔ ε xɔn. A yi a fala nxu xa, n xɔnla ε suxu kii naxan yi, ε sunu, n ma fe kunfan yi lu ε yi. Nanara, n ma sewan yi gbo ayi.

† **6:18:** A mato Saraxaraline 26.12 nun Esekiyeli 37.27 nun Esayi 52.11 nun Yeremi 31.9 nun Esekiyeli 20.34 nun Samuyeli Firinden 7.14 nun Esayi 43.6 nun Hose 2.1 kui.

⁸ Hali n to ε raxɔlɔxi n ma falan xɔn kɛdin kui, * n tan mi nimisaxi a sɛbɛn na. N nimisa nɛn waxatidi, n to a kolon a na kɛdin bata yi ε raxɔlɔ.

⁹ Koni iki, n sɛwaxi, ε to nimisaxi na mi a ra, koni na nimisan to ε fe raba kiine masaraxi. Ala nan na nimisan nagidixi. Nanara, ε mi tɔrɔ yo sɔtɔxi nxu yii.

¹⁰ Amasɔtɔ nimisan naxan kelixi Ala ma, na a ligan nɛn muxune yi e xun xanbi so e hakɛni, e kisi. Nanara, mɔnɛ yo mi na yi. Koni nimisan naxan kelixi dunuɲa feene yi, na rajanma sayaan nan ma.

¹¹ Nimisani ito naxan kelixi Ala ma, ε na mato. A bata ε findi sɔbɛ ralane ra. E kunfaxi ε sɔntareyaan mayita feen na. E xɔlɔxi fe ɲaxin ma, ε bɔɲɛn bata te, fe faɲin xɔnla bata ε suxu ken! E fe ɲaxi rabane hakɛne saranma e ra. Na bata a yita fa fala fɛ yo mi ε ra fefe yi.

¹² Xa n na kɛdin sɛbɛxi, n mi a sɛbɛxi fe kalane xan ma fe ra hanma e muxun naxanye tɔrɔxi. Koni alogo ε sɔbɛ soxi nxu xa kii naxan yi, na xa mini kɛnɛnni ε yɛtɛɛn xa Ala yɛtagi.

¹³ Ne nan birin nxu ralimaniyaxi.

E nun mɔn, ba nxu ralimaniya feen na, ε Tito rasɛwaxi kii naxan yi, nxu sɛwaxi na fan na han! Bayo ε birin bata a nii yifan a ma.

¹⁴ N bata yi ε matɔxɔ Tito xa nun. E mi n nayagixi. Bayo nxu bata ɲɔndin fala ε xa waxatin birin, nxu ε matɔxɔn naxan tixi Tito xa, na fan bata findi ɲɔndin na.

¹⁵ A marafanna luma gbɔɛ ayi ε tan ma fe yi, a na rabira a ma ε birin xuruxi feen birin yi kii naxan

* **7:8:** Yanyina nde Pɔli **kɛdina** nde sɛbɛxi e ma naxan mi luxi en yii to.

yi, e nun ε a rasεnεxi kii naxan yi binye gbeeni han ε xuruxurun.

¹⁶ N sεwaxi bayo n laxi ε ra feen birin yi.

8

Yii malanna Yerusalen denkeleya muxune xa

¹ Ngaxakedenne, Alaa hinanna walima Masedoniya denkeleya muxune tagi kii naxan yi, nxu waxi a xɔn ε xa na kolon.

² Hali e to yi tɔɔya jaxini, e sεwa gbeen sa nεn e yiigelitɔya xɔdεxεn fari, e yi kiin ti fonisireya gbeeni.

³ N na e seren bama fa fala e kiin tixi nεn alo e fanga bεrεna, a mɔn yi dangu na ra e jεnige fajini.

⁴ E nxu mafan nεn kati, a e xa na binyen sɔtɔ, e fan yi yama sarijanxin mali Yerusalen taani.

⁵ E dangu nεn nxu gbee miriyaan na. E yi e yεtε fi Marigin ma singen. Na xanbi ra, e yi e yεtε fi nxu fan ma Ala sagoni.

⁶ Nayi, Tito naxan hinan wanli ito fɔlɔxi ε konni, nxu bata na mafan, a xa sa a rakamali ε tagi.

⁷ Koni ε to ε sεnbε soma feen birin yi, denkeleyaan nun falan nun fe kolonna nun wεkilεn nun xanuntenyaan na nxu xa, nayi ε sεnbε so hinanna fan yi.

⁸ N mi yamarin sama ε ma, koni n nεma bonne wanla a fe fale, n fεrεn fima ε ma nεn alogo ε xa ε xanuntenyaan mayita.

⁹ Amasɔtɔ ε en Marigi Yesu Alaa Muxu Sugandixina hinanna kolon. Se kannan yi a ra, koni a yi a yεtε findi yiigelitɔɔn na ε fe ra, alogo ε xa findi se kanne ra a yiigelitɔyaan xɔn.

10 Nayi, n nan n ma miriyaan nan yitama ε ra feni ito yi: ε tan nan singeye ε yii malan yala, ba na ra mɔn, ε tan nan singe a ɲenigexi.

11 Awa, ε na wanla rajan alogo ε lanxi ɲenige faɲin naxan ma a fɔlɔni, ε xa na rakamali na kiini, fata ε fεrene ra.

12 Amasɔtɔ xa ε ɲenigen fan, Ala ε kiseen yatema nɛn ε yii seene xasabin ma, seen naxan mi ε yii, na mi a ra.

13 Nɣu mi waxi a xɔn ma, nɣu xa goronna ba bonne xun ma, a dɔxɔ ε tan xun ma, koni nɣu waxi nɛn birin xa yε lan.

14 Koni bayo se wuyaxi ε yii waxatini ito yi, a lan nɛn, ε xa ne mali naxanye mako ε yii seene ma iki. Nayi, ε yii seene na dasa waxatin naxan yi, e fan ε malima nɛn e yii seene ra alogo ε birin yi yε lan.

15 A sebexi Kitabuni, a naxa, “Naxanye a gbegebe matongo, ne mi a gboxi ayi. Naxanye ndedi matongo, a mi dasa ne fan ma.”*

Tito nun a lanfane

16 Nɣu barikan birama Ala xa, amasɔtɔ a bata a liga Tito xa a sɔbε so ε xa alo n tan.

17 Nɣu naxan maxɔdinxi Tito ra, a bata tin na ma, a mɔn bata a sɔbε so, a yi a ɲenige a xa siga ε fεma.

18 Nɣu e nun nɣu ngaxakedenna nde rasigama ε ma, dɛnkɛleya yamane birin naxan matɔxɔma a wanla fe ra Yesu a fe Xibaru Faɲin nali feen na.

19 Naxan mɔn dangu na ra, dɛnkɛleya yamaan birin bata a tan sugandi, a xa siga nɣu matideni,

* **8:15:** Xɔrɔyaan 16.18

nxu nɛma kiseni itoe xalɛ waxatin naxan yi, naxanye goron saxi nxu xun ma Marigin yɛtɛɛn binya feen na e nun nxu ɲɛnige faɲin seren na.

²⁰ Nxu a ligama nxu yeren ma alogo muxe nama nxu mafala nxu kise gbeeni itoe masuxu kiina fe ra.

²¹ Naxan daxa Marigin yɛtagi e nun muxune yɛtagi, nxu katama na nan ligadeyi.

²² Nxu naxan sama na muxu firinne fari, nxu nxu ngaxakedenna nde rasigama e matideni. Nxu bata a mato sanɲa ma wuyaxi, nxu yi a kolon, a sɔbɛ soxi waxatin birin. A mɔn bata na sɔbɛɛn yita iki a to laxi ɛ ra han!

²³ Tito tan, na findixi n xɔyin nun n walikɛ boden nan na. Nxu ngaxakedenna naxanye rasigaxi, dɛnkɛɛya yamana xɛrane nan ne ra Alaa Muxu Sugandixina binyena fe ra.

²⁴ Nanara, ɛ xa xanuntenyaan yita e ra alogo dɛnkɛɛya yamane xa nxu kanba xunna kolon ɛ yi, e yi a to.

9

Dɛnkɛɛya muxune mali fena

¹ Ɛ maliin naxan nabama lan yama sariɲanxin ma, a tɔnɔ mi na n xa kɛdin sɛbɛ ɛ ma lan na ma.

² Bayo, n na a kolon fa fala ɛ ɲɛnigen fan. N luma ɛ matɔxɛ Masedoniya kaane xa, n naxa, “Xabu yala, Akaya kaane yitɔnxi mali ti feen na.” Ɛ bata muxu wuyaxi rakunfa ɛ sɔbɛ soon xɔn.

³ Nayi, n na ngaxakedenna ndee rasigama ɛ ma alogo nxu ɛ matɔxɔxi kii naxan yi, na nama findi fe fuun na. Koni a xa a li ɛ yitɔnxi alo n na a falaxi kii naxan yi.

⁴ Xa Masedoniya kaana nde fa n fɔxɔ ra ε fɛma, e yi a li ε mi yitɔnxi, nxu yi yagima nɛn nayi nxu to laxi ε ra, koni katarabi ε tan nan ma.

⁵ Nanara, n bata a miri, fa fala, a lan n xa ngaxakedenna ndee mafan, e siga ε fɛma n yɛɛ ra, ε yi na fonisireya kiseni tɔn, ε bata yi nxu tuli sa naxan na alogo a xa fi fonisireyani benun a xa findi karahanna ra.

⁶ E xaxili lu ito xɔn ma. Naxan na sansina ndedi woli, na ndedi nan xabama. Koni naxan na sansi gbeen woli, na a gbegbe xabama nɛn.

⁷ Birin xa Ala ki alo a bata a ragidi a bɔɲeni kii naxan yi. A nama findi mɔnɛn na hanma karahanna. Amasɔtɔ naxan kiin tima sɛwani, na kanna rafan Ala ma.

⁸ Ala nɔɛ ε kiyɛ nɛn a hinan dɛfexini alogo a xa ε makone fan feen birin yi waxatin birin, nde mɔn yi lu ε yii wali fajine birin kɛdeni.

⁹ A seɓɛxi Kitabuni, a naxa,
“A bata tɔrɔ muxune ki fonisireyani.
A tinxinyaan luma nɛn habadan!”*

¹⁰ Nba, Ala naxan sansiin fima xɛɛ biin ma e nun donsena, na sansiin fima ε ma nɛn, a a rawuya ayi, a yi ε tinxinyaan wali xɔnne ragbo ayi.

¹¹ E findima nɛn se kanne ra kiin birin yi, alogo ε xa lu fonisireyani waxatin birin. Nayi, muxu wuyaxi barikan birama nɛn Ala xa, nxu na ε kiseene xali e xɔn.

¹² Amasɔtɔ ε wanla naxan nabama ito ra, na mi yama sariɲanxin makone xan gbansan fanma, koni a mɔn wali fajɪ kolonna rayiriwama Ala xa.

¹³ Muxu wuyaxi Ala binyama nɛn ε wanli ito tɔnɔn xɔn, ε to yamari suxun saxi ε tubi feen fari Alaa

* 9:9: Yaburin 112.9

Muxu Sugandixina fe Xibaru Fapini. E mɔn Ala binyama nɛn ε fonisireyana fe ra ε to e kima ε seene yi e nun muxun bonne.

¹⁴ Nanara, e Ala maxandε ε xa xanuntenyani Alaa hinan gbeena fe ra a naxan nagidixi ε ma.

¹⁵ En barikan bira Ala xa a kisenana fe ra naxan jɔxɔn mi na.

10

Pɔli yi a wanla xun mayenge

¹ N tan Pɔli, n bata ε mafan Alaa Muxu Sugandixina limaniyaan nun dijani, hali ndee to a falama a n falan tima ε yεε xɔri yetε magodon nin, koni a n na keli ε fɛma, n jaxu ε ra.

² N bata ε mafan, n na fa ε fɛma, ε nama n karanhan a n xa jaxu ε ra sɔbεεn na, amasɔtɔ n laxi a ra, n susue nɛn na ligε ndee ra yati, naxanye e mirixi a nxu nxɔ dunuja yi gidin ligama adamadiyaan kiraan nan xɔn.

³ Amasɔtɔ, nxu dunuja yi gidin ligama adamadiyaan nin, koni nxu mi yengen soma adamadiyaan kiraan xɔn.

⁴ Bayo nxɔ yenge so seene mi luxi alo adamadiine gbeene: Alaa yenge so se senbɛmane nan e ra, naxanye nɔε yire makantanxine kale. Nxu wule miriyane kalama ne nan na,

⁵ e nun wason naxan birin kelima Alaa kolonna xili ma. Nxu yi xaxinle birin yεε rafindi Ala ma alogo e xa xuru a Muxu Sugandixin ma.

⁶ E na Alaa fala suxun nakamali waxatin naxan yi, nxu tinma nɛn fala suxutarene hakene saranje e ra.

⁷ E feene fanna nan tun toma. Xa muxuna ndee bata la a yetε ra fa fala a Alaa Muxu Sugandixini,

a mōn xa a miri ito ma: a Alaa Muxu Sugandixin nan gbee en fan na alo a tan.

⁸ Marigin nōn soxi n yii ε senβε so feen nan na, ε kala feen mi a ra. Hali n nan n yetε matōxōma na ra ƶaxi ra, n mi yagixi na feen na.

⁹ N mi waxi a xōn ma, a xa liga alo n na ε magaxuma n ma kēdine ra nēn.

¹⁰ Bayo, ndee a falama, e naxa, “Pōli a kēdine xōdōxō, e senβen gbo, koni xa a yetεna en fεma, senβε mi a ra, sese mi a falan na.”

¹¹ Na kanna xa a miri nēn fa fala nxu kii naxan yi nxu nεma kēdin seβε, nxu kewanle luma na kii nin nxu nεma ε ye.

¹² Muxuna ndee na yi naxanye e yetε matōxōma, anu nxu mi susuε nxu yetε se ne ma hanma nxu nun ne yi yatε nxu bode xōn. E na misaala tongo e yetε ma, e yi e yetε sa e yetε ma, xaxilitaren nan ne ra.

¹³ Koni nxu tan mi nxu yetε matōxe ƶaxi ra. Ala bata wanla naxan so nxu yii, nxu mi nxu yetε matōxōma dangu na ra, naxan a ligama nxu fa han ε fεma.

¹⁴ Bayo nxō yetε matōxōn mi danguxi nxu danna ra, alo nxu yi naxan ligama nun xa nxu mi yi fa ε konni, anu nxu singe nan faxi han ε fεma Alaa Muxu Sugandixina fe Xibaru Faƶin nalideni.

¹⁵ Nxu mi nxu yetε matōxe bonne wanla fe ra, nxu a radangu ayi. Koni nxu laxi a ra fa fala ε dēnkεleyaan gboma ayi nēn, nxu yi nō wali kēnde gbεte rakamale ε tagi hali nxu mi dangu nxu danne ra^{*}

* **10:15:** A mato Romi 15.17-21 kui.

¹⁶ bayo taan naxanye ε konna xanbi ra, nxu nɔɛ Yesu a fe Xibaru Fajin naliye nen ne ma, benun nxu xa nxu yete matɔxɔ bonne wanli naxan kexi muxu gbetene walideni.

¹⁷ Koni, a seβexi Kitabun kui, a naxa, “Xa naxan a yete matɔxɔma, a xa a yete matɔxɔ Marigina fe ra.”†

¹⁸ Amasɔtɔ muxun naxan a yete matɔxɔma, Ala mi na rasuxe fɔ Margin na naxan matɔxɔ.

11

Pɔli nun wule xerane

¹ Ε diɲe ba, xa n fatɔyana ndedi fala ε xa? Koni ε diɲaxi xe!

² Bayo xɔxɔlɔnyaan nan n yi ε fe ra, xɔxɔlɔnyaan naxan kelixi Ala ma. Amasɔtɔ a luxi alo n na ε masuxi futun nin xeme keden peen xa, Alaa Muxu Sugandixina, alogo n xa ε yita a ra alo sungutun nasɔlɔnxina.

³ Koni alo saɲina Nmahawa mayenden kii naxan yi, n gaxuxi nen ε fan miriyane nama ε yifu ε yi ε masiga ε lannaya kenden nun ε sariɲanna ra Alaa Muxu Sugandixin xa.

⁴ Bayo xa muxuna nde fa Yesu gbetε a fe kawandi ba ε xa, nxu mi naxan ma fe kawandin ba, hanma xa ε nii gbetε sɔtɔ ε mi naxan sɔtɔ nxu ra, hanma xa ε Xibaru Fajni gbetε me, ε mi naxan nasuxu a singeni, ε tinma nen na birin ma ki fajni!

⁵ Koni muxuni itoe naxanye e yete yatema xera fisamantenne ra, n mi laxi a ra xa ne dangu n tan na kii yo yi.

⁶ Yanyina nde, n mi fatan falan na, koni n fe kolon. Bayo nxu bata na rafixa ε xa kiin birin yi.

† **10:17:** A mato Kɔrenti Singen 1.31 kui.

⁷ N na Alaa fe Xibaru Fajin nali ε ma waxatin naxan yi, n mi sese rasuxu ε ra, n yi n yetε magodo alogo n xa ε tan yite, n haken nan ligaxi ε ra nayi ba?

⁸ N seen nasuxu nen denkeleya yama gbeteye ra, e yi n saranna fi, alogo n xa wali ε xa.

⁹ N yi ε fema waxatin naxan yi, n hayu ramaan yi lu, koni n mi muxu yo tɔrɔ, bayo denkeleya muxun naxanye keli Masedoniya yi, ne n makone fan nen. N mi tin n xa findi goronna ra ε xun ma, n mɔn n yetε suxuma nen na ma.

¹⁰ N bata n kɔlɔ Alaa Muxu Sugandixina jɔndini naxan n yi, muxu yo mi n kumε binyeni ito yi Akaya yamanani.

¹¹ N na falaxi nanfera? N to mi ε xanuxi ba? Ala a kolon, a n na ε xanuxi!

¹² N naxan ligama, n mɔn na ligama nen alogo nxu mafala xunna nama taran na naxanye a ligε na muxune yi e yetε matɔxɔ a nxu nun ne birin lan.

¹³ Ne findixi wule xerane nun mafu tiine nan na, naxanye e yetε findixi Alaa Muxu Sugandixina xerane maligan na.

¹⁴ Nba, kabanako fe mi na ra, bayo hali Setana nɔε a yetε finde nen kenenna malekan maligan na.

¹⁵ Nayi, na mi finde tɛrɛna fe ra xa Setanaa walikene fan e yetε findi tinxinyaan walikene maligan na. Ne rajanna lanma nen e kewanle saranna ma.

Pɔli a tɔrɔna xerayani

¹⁶ N mɔn xa a fala, muxu yo nama n yate xaxilitaren na. Hanma xa ε a mirixi na kiini, ε tin n xa findi xaxilitaren maligan na alogo n fan xa n yetε matɔxɔ ndedi.

17 N falan naxan tima iki, n mi na falama Marigina kiraan xɔn, koni n na a falama xaxilitareyaan nin.

18 Bayo muxu wuyaxi to e yete matɔxɔma adamadiyaan kiraan xɔn, nanara, n fan n yete matɔxɔma nɛn.

19 E tan to findixi xaxilimane ra, e mafura dije xaxilitarene bun ba?

20 E tinxi e xa e findi konyine ra, e yi e rawali, e yi e yii seene kansun, e yi e yete yite e ma, e yi e yetagi garin!

21 N xa a fala e xa, yagin nan na ra, koni nxu mi susue na lige.

Nayi, muxu gbete nɔe a yete matɔxe denaxan yi, n xa falan ti alo xaxilitarena, n fan susue nɛn n yete matɔxe mɛnni.

22 Heburun nan e ra ba? A tan nan n fan na. Isirayila kaan nan e ra ba? A tan nan n fan na. Iburahima bɔnsɔnna nan e ra ba? A tan nan n fan na.

23 Alaa Muxu Sugandixina walikɛɛn nan e ra ba? N falan tima alo xaxilitaren yetena, koni n dangu e tan na! N bata tɔrɔ walideni dangu e tan na pon! N bata sa kasoon na dangu e tan na pon! Muxune yi n bulan dangu e tan na, n yi lu sayaan de waxati wuyaxi.

24 Yahudiyane yi n bulan dɔxɔɔa ma suulun bosaan ye tonge saxan e nun solomanaanin.*

25 Romi kaane yi n mabɔnbɔ gbelemene ra dɔxɔɔa ma saxan. E n magɔlɔn n faxa feen na sanɔa ma keden. Kunkin yi kala n na fɔxɔ igen tagi dɔxɔɔa ma saxan, n lu fufani yanyi keden kɔe keden, na waxatina nde yi.

* **11:24:** A mato Sariyane 25.3 kui.

26 N yi sigatini waxati wuyaxi gbalon de, baane nun mafu tiine nun n kon kaa Yahudiyane nun siya gbeteene gbalone. N yi taan nun burunna nun fɔxɔ igene nun wule denkeleya muxune gbalone de.

27 N tɔrɔ nen waliden nun waxati xɔdexene yi, n lu xii xɔlitareyani waxati wuyaxi, n lu kamen nun min xɔnla ra. Donseen mumeen yi dasa n ma waxati wuyaxi, n lu xunbenla ra marabenni.

28 Naxan saxi na birin fari, n goronna naxan tongoma lɔxɔ yo lɔxɔ, n kɔntɔfilixi denkeleya yamane birin na.

29 Xa muxuna nde senben xurun, n fan senben xurunma nen. Xa muxuna nde bira yulubini, na n bɔɔnen ganma nen.

30 Xa n yi daxa nun n xa n yete matɔxɔ, n yi n yete matɔxɔma n ma senbetareyaan nan na.

31 En Marigi Yesu Fafe Ala a kolon fa fala n mi wulen falama. Tantunna xa fi a ma habadan!

32 N yi Damasi taani waxatin naxan yi, Yamana Kanna naxan Manga Aretasi bun ma, na yi muxune ti taan so deen na n suxu xinla ma.

33 Koni muxune yi n dɔxɔ sagan kui, e yi n nagodo taan nabilin yinna xanbi ra, n nan n futuxulu a yii na kii nin.†

12

Pɔli fe toon naxan ti alo xiyena

1 A daxa n xa lu n yete matɔxe, hali tɔnɔ yo mi a yi. Koni fe toon naxanye tixi alo xiyena, e nun Marigin bata feen naxanye makenen, n xa ne fan fala.

† 11:33: A mato Xerane 9.23-25 kui.

2 N muxuna nde* kolon naxan Alaa Muxu Sugandixini. Na rate nɛn han kore xɔnna saxandena. Na ɲɛ fu nun naaninna ni i ra. A gbengbenna, n mi a kolon xa a fatin nan te kore, hanma xa a fe toon nan ti alo xiyena. Ala nan na kolon.

3 N na a kolon xɛmɛni ito te nɛn, koni xa a fatin nan te, hanma xa a fe toon nan ti alo xiyena, n mi na tan kolon. Ala nan na kolon.

4 A tongo nɛn a rate ariyanna yi. A yi falane mɛ naxanye mi nɔɛ falɛ, e nun muxu yo mi nɔɛ xɛtɛ naxanye ma.

5 N na muxu sifan matɔxɔma nɛn, koni n tan, n mi n yetɛ matɔxɛ fɔ n ma sɛnbɛtareyani.

6 Xa n yi waxi n yetɛ matɔxɔ feni nun, n mi yi findin xaxilitaren na nun, bayo n yi ɲɔndin nan falama. Koni n na n yetɛ suxuma alogo muxu yo nama n yatɛ dangu n kɛwanle ra ɛ naxanye toxi e nun ɛ naxanye fe mɛxi.

7 Na ma, Ala tɔrɔ fena nde ragidi nɛn n ma alo ɲanla na lu fati bɛndɛni, naxan yi findixi Setana xɛrana nde ra. Na yi n ɲaxankata alogo n nama lugo wason na, n to fe makɛnɛnxi gbeeni itoe toxi.

8 N bata Marigin maxandi sanɲa ma saxan alogo a xa na tɔrɔ feen ba n ma.

9 A yi n yabi, a naxa, “N ma hinanna bata i wasa. N sɛnbɛn nakamalima muxuna sɛnbɛtareyaan nin.” Nayi, n mafura n yetɛ matɔxɛ n ma sɛnbɛtareyani, alogo Alaa Muxu Sugandixin sɛnbɛn xa lu n xɔn ma.

10 N na n yetɛ kɛnɛnxi sɛnbɛtareyaan nun konbine nun fe xɔdɛxɛne nun bɛsɛnxɔnyaan nun kɔntɔfinle yi Alaa Muxu Sugandixina fe ra.

* **12:2: Muxuni** ito findixi Pɔli yetɛɛn na. A mato Kɔrɛnti Firinden 12.7 kui.

Amasɔtɔ xa n sɛnbɛn ɲan waxatin naxan yi, n sɛnbɛn sɔtɔma na waxatin nin.

Pɔli a xaminna

¹¹ N falan tima alo xaxilitarena, koni ε n karanxi nɛn. E tan yi lan nun ε yi n xun mafala, bayo naxanye e yɛtɛ yatɛma xɛra fisamantenne ra, ne mi dangu n na sese yi, hali se mi n na.

¹² Taxamasenna naxanye a yitaxi a xɛraan nan n tan na, nxu bata ne liga ε tagi tunnafanni, e findi taxamasenne nun kabanako feene nun fe magaxuxine ra.

¹³ Nxu dɛnkɛleya yamaan bonne rafisaxi ε xa kiin mundun yi? Fɔ n goronna to mi luxi ε xun ma tun. E mi diɲɛ na haken ma ba?

¹⁴ N yitɔnna saxanden ni ito ra siga feen na ε konni. N goronna mɔn mi luma ε xun ma. Amasɔtɔ n mi ε yii seene xan fɔxɔ ra, koni fɔ ε yɛtɛna. Na ma, diine xa mi gbetin malanma e sɔtɔ muxune xa, koni denbaya kanne nan gbetin malanma e diine xa.

¹⁵ Nayi, a finde sɛwan nan na, n yi n yii seene birin fi, n yi n yɛtɛ fi ε niine fe ra. Xa n na n ma xanuntenyaan fari sa ε xa, ε xanuntenyaan xurunɲɛ ayi n tan xa ba?

¹⁶ A xa lu na ki. N mi findixi goron na ε xun ma. Koni muxune a falama, a n to findixi yanfantenna ra, n na ε suxi kɔtɛn nan na.

¹⁷ N xɛraan naxanye rasiga ε ma, n na ε rawali nɛn na nde xɔn ba?

¹⁸ N Tito mafan nɛn alogo a xa siga ε konni, n yi dɛnkɛleya muxuna nde† rasiga a fɔxɔ ra. Tito ε

† **12:18:** Pɔli bata yi **dɛnkɛleya muxuni** ito a fe fala Kɔrenti Firinden 8.22 kui.

rawali nɛn ba? Nxu birin kui fe keden kɛpa keden xa mi yi a ra nxu sigati kiini ba?

¹⁹ Yanyina nde, ε mirixi fa fala a to mi na ra a nxu kataxi nxu xun mayɛngɛ feen nan na ε fɛma. Ɛn-ɛn. Nxu falan tima Ala nan yɛɛ xɔri a Muxu Sugandixin barakani. N xanuntenne, nxu na birin ligama ε yɛɛ rasiga feen nan ma.

²⁰ N gaxuxi nɛn, n na fa waxatin naxan yi, n na ε liyɛ kii naxan yi, na mi rafanɲɛ n ma, e nun ε fan n liyɛ kii naxan yi, na mi rafanɲɛ ε ma. N gaxuxi nɛn lantareyaan nun xɔxɔlɔnyaan nun bɔɲɛ teen nun yɛtɛ yigboon nun fala ɲaxin nun muxu mafalan nun wason nun fe yibasanna nama lu ε tagi.

²¹ N gaxuxi nɛn a n na fa, n ma Ala nama n nayagi ε fe yi, n yi wuga muxu wuyaxi a fe ra naxanye bata yi yulubin liga koni han to e mi e xun xanbi soxi e fe xɔsixine nun e yanga suxun nun e haramu feene yi, e yi naxanye ligama.

13

Maxadi dɔnxɛn nun xɔntɔnne

¹ A saxanden ni i ra n fama ε konni. A sɛbɛxi Kitabuni, a naxa, “Feen birin makitima sereya firin hanma saxan fala xuiin nan xɔn.”*

² N bata yi ε rakolon n faan firinden i ε fɛma. N to mi ε fɛma iki, n mɔn xa a fala na muxune xa naxanye bata yi yulubin liga a fɔlɔni e nun bonne birin, n naxa, n na fa ε fɛma sɔnɔn, n mi ε xun mafalama ε yulubine fe ra,

³ bayo ε waxi a xɔn n xa sereyane yita ε ra fa fala n na Alaa Muxu Sugandixina falane nan tima. A

* **13:1:** A mato Sariyane 19.15 kui.

tan mi ε masuxe senbetareyani, bayo senbe kannan a tan na ε tagi.

⁴ Amasoto a gbangban nen wudin ma a senbetareyani, koni a luxi a nii ra Ala senben barakan nin. Nxu fan bata findi senbetarene ra a tan yi, koni nxu nii rakisin sotoma ε tan ma fe ra, alo a tan kii naxan yi, Ala senben barakani.

⁵ Ε ε yete rakorasi, alogo ε xa a kolon xa ε denkeyaxi. Ε ε yete feselese. Ε mi a kolon ba fa fala a Yesu Alaa Muxu Sugandixina ε yi? Fo xa a li de, ε bata fula feselesena.

⁶ N laxi a ra, ε a kolonma nen a nxu mi fulaxi feseleseni.

⁷ Nxu Ala maxandima a ε nama fe jaxi yo liga. Nxu mi waxi na xon ma alogo yamaan xa a kolon a nxu bata non soto feseleseni, koni alogo ε xa fe fapin liga, hali a luxi alo nxu fa fulama feseleseni.

⁸ Bayo nxu mi nae sese lige Alaa jondin xili ma, koni nxu nae wale a xa nen.

⁹ Nxu sewama nen xa senbe mi nxu ra, ε tan senben yi gbo ayi. Na ma, nxu Ala maxandima nen a ε xa kamali.

¹⁰ Nanara, n feni itoe sebema ε ma, n to mi ε fema, alogo n na fa ε fema, n nama ε suxu a xodeken na n ma senbemayani, Marigin senben naxan soxi n yii ε rawekile feen na benun a xa ε halagi.

¹¹ Awa, ngaxakedenne, Ala xa sewan fi ε ma. Ε kata ε xa defe, ε yi ε bode ralimaniya, ε lu xaxili kedenna nun baje xunbenli. Nayi, xanuntenyaan kannan nun baje xunbenla kannan Ala luma nen ε xon.

¹² Ε bode xonton ngaxakedenya xonton sunbuni. Yama sarijanxin birin ε xontonma.

¹³ Marigi Yesu, Alaa Muxu Sugandixina hinanna nun Alaa xanuntanyaan nun Alaa Nii Sariɓanxin lanna xa lu ε birin xɔn.

Kisin Kiraan Kitabuna

**The Holy Bible in the Yalunka language of Guinea.
La Sainte Bible en langue Yalunka avec le titre: «Kisin
Kiraan Kitabuna» Publié par Traducteurs Pionniers
de la Bible en collaboration avec la mission MCA à la
Préfecture de Faranah, République de Guinée 2012
Copyright du text: © 2012—Traducteurs Pionniers de
la Bible. Cette création est mise à disposition selon le
Contrat Paternité-Pas d'Utilisation Commerciale-Pas
de Modification 3.0 Unported disponible en ligne
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> ou
par courrier postal à Creative Commons, 171 Second
Street, Suite 300, San Francisco, California 94105, USA.**
copyright © 2012 Pioneer Bible Translators

Language: Yalunka

Translation by: Pioneer Bible Translators

..

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

47153269-13a8-5fdd-8537-530b29da9f78